

Список використаних джерел

1. Trus I., Gomelya N., Halysh V., Radovenchyk I., Stepova O., Levytska O., Technology of the comprehensive desalination of wastewater from mines. *Eastern-European Journal of Enterprise Technologies*. 2020. 3/6, 105. P. 21–27.
2. Trus I., Gomelya M., Desalination of mineralized waters using reagent methods/ *Journal of Chemistry and Technologies*. 2021. 29, 3. P. 417–424.
3. Trus I., Gomelya M., Low-waste technology of water purification from nitrates on highly basic anion exchange resin. *Journal of Chemical Technology and Metallurgy*. 2022. 57, 4. P. 765-772.

Даніела КРИКУН

здобувач вищої освіти спеціальності 211

«Ветеринарна медицина »

Науковий керівник: **КОВАЛЬ Тетяна**

кандидат с.-г. наук, доцент кафедри хімії

Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»

м. Кам'янець-Подільський

ЕКОЛОГІЧНА КУЛЬТУРА ОСОБИСТОСТІ ЯК ОСНОВА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ СУСПІЛЬСТВА

Для українського суспільства екологічна проблема набуває все більшої ваги. Сьогодні більшість соціально-економічних, культурних, духовних проблем якнайтісніше пов'язані зі станом довкілля. Важливим явищем українського буття стає активне формування екологічних цінностей та екологічної культури.

Маючи на меті прогресивний розвиток людського суспільства, ми зобов'язані в наших взаєминах з природою враховувати закономірності її розвитку. Техніка, взаємодіючи з атмосферою, має моделювати закономірності біотичного колообігу, бути екологічною. Всі процеси очищення повітря, води і

грунту від різноманітних засмічень мають бути суворо локалізовані в технологічних системах, оснащених біологічними ланками. Критерієм цінності нововведень людини має стати не лише їх безпосередня корисність, а й сумісність із прогресом життя. У тактиці людської діяльності обов'язково слід враховувати «стратегію» біосфери, «мудрість життя», нагромаджену протягом мільярдів років його існування [2, с. 88-92].

Серед сьогоденних життєвих цінностей особистості пріоритетними все частіше визначаються екологічні. Ми можемо захоплюватися естетичними цінностями, але людство все більше усвідомлює, що без елементарних екологічних цінностей (чистого повітря, питної води, продуктів харчування) воно не зможе існувати. Серед глобальних проблем на перший план усе частіше виходить екологічна. Саме вона становить основу життєдіяльності суспільства.

Важливим елементом життя людини є екологічна культура. Її можна розглядати з різних аспектів. Вона є результатом діяльності людини з перетворення природного середовища відповідно до фізіологічних і соціальних потреб людини. Екологічна культура характеризує рівень розвитку екологічної свідомості соціальних суб'єктів, починаючи з індивіда і закінчуючи людством в цілому; цей рівень відображає ставлення до природного середовища як життєво необхідної цінності.

Екологічна культура – це творча діяльність людей у ході освоєння природного середовища, в процесі якої виробляються, зберігаються та розподіляються екологічні цінності.

Важливу роль відіграє свідомо цілеспрямована діяльність з виховання екологічної культури особистості. У процесі виховання відбувається передача кожній людині екологічної культури суспільства. Екологічна культура передбачає наявність глибоких знань про навколишнє середовище, екологічний стиль мислення, що зумовлює відповідальне ставлення до природи та свого здоров'я; уміння і досвід розв'язання екологічних проблем; безпосередню участь у природоохоронній роботі, а також здатність прогнозувати можливі негативні віддалені наслідки природоперетворювальної діяльності людини.

Мета екологічного виховання полягає в тому, щоб сформувати такі якості людської діяльності, які б не давали можливості порушувати екологічний баланс у природі. Екологічне виховання представляє собою процес систематичного та цілеспрямованого впливу на духовний і фізичний розвиток особистості з метою формування еколого-гуманістичного світогляду, підготовки до виробничої, громадської та культурної діяльності.

Екологічне виховання не може бути обмежене тільки екологічною пропагандою та просвітництвом. Його необхідно підкріплювати живою, практичною роботою з охорони довкілля. Виховання екологічної культури має виходити з принципу єдності екологічної свідомості й практичної діяльності людини. Невід'ємним атрибутом екологічного виховання є практична діяльність кожної людини, спрямована на охорону природного середовища, захист тваринного та рослинного світу в місцях її проживання. Усвідомлення кожним власної відповідальності за стан природного середовища, безпосередня участь в екологічній діяльності можуть стати вирішальними факторами не тільки оздоровлення природного оточення в місцях проживання, праці та відпочинку, а й поліпшення глобальної екологічної ситуації.

Екологічне виховання має сформувати екологічну культуру людини, для якої характерні різнобічні, глибокі знання про навколишнє середовище (природне і соціальне); екологічний стиль мислення, що передбачає відповідальне ставлення до природи та свого здоров'я; наявність умінь і досвіду вирішення екологічних проблем (насамперед на місцевому рівні).

Для підвищення активності особистості в екологічній сфері, так само як для підвищення ефективності екологічного виховання, необхідні широке комплексне розроблення теорії екологічної культури суспільства та особистості, вивчення механізму формування екологічної свідомості, екологічної життєвої позиції.

Екологічне виховання формує певні навички поведінки людини в природному середовищі. І тільки осмислена поведінка в природі у відповідності з отриманими знаннями і навичками є свідченням екологічної

культури особистості. Екологічна культура особистості складається з трьох взаємопов'язаних складових: екологічні знання, екологічне мислення, екологічна діяльність [1, с. 32-37].

Результатом екологічного виховання є формування екологічної культури кожної людини й суспільства загалом. Екологічна культура – це поведінка й життя людини й суспільства на основі пізнання та використання законів розвитку природи з урахуванням близьких і віддалених наслідків змін природного середовища під впливом людської діяльності.

Список використаних джерел

1. Курняк Л. Екологічна культура: поняття і реальність. *Вища освіта України*. 2006. № 3. С. 32–37.
2. Морозова Л. Виховання екологічної культури особистості. *Вища освіта України*. 2001. № 2. С. 88–92.

Олексій КШАНОВСЬКИЙ

здобувач вищої освіти спеціальності

275 Транспортні технології "

Науковий керівник: **ТРОФІМОВА Лілія**

магістр хімії, асистент кафедри хімії

Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»

м. Кам'янець-Подільський

ВПЛИВ ТРАНСПОРТНИХ ВИКИДІВ НА ЕКОЛОГІЮ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

Сьогодні в Україні досить гостро стоять проблеми забруднення довкілля від транспортної інфраструктури. Це безпосередньо вплив автомобільного, залізничного, авіаційного та водного транспорту, а також антропогенний вплив на навколишнє середовище під час проектування, будівництва та експлуатації лінійних транспортних об'єктів. Серед усіх транспортних засобів автотransпорт